

Kolossierbrevet 1:15

*“Han är den osynlige Gudens **avbild** [eikón], **förstfödd** [protótokos] före allt skapat.”*

Här anser många att eftersom Jesus är den osynlige Gudens avbild (*eikón*) måste han självklart vara denne Guden. Men om han nu verkligen är Gud varför skrev då inte Paulus det med en gång? Om en person är en avbild av någon annan, är väl knappast avbilden och originalet samma person. På samma sätt kan därför inte Jesus (avbilden) vara samma “person” som Gud (originalet). Dessutom, kan någon hitta en enda vers i Bibeln som säger att Fadern är den osynlige Gudens avbild? Det går inte eftersom Fadern *är* den osynlige Guden. Jesus är det inte och därför står det också att han är dennes avbild. Det finns även en annan anledning till att man inte bör vara för snabb med att använda ordet *eikón* i texten för ämnet som bevis för att Jesus skulle vara Gud. Liksom Bibeln uppger att Jesus är Guds avbild, uppger den även att vi troende är Guds avbilder:

*“En man bör inte ha något på huvudet, eftersom han är Guds **avbild** [eikón] och ära. Och kvinnan är mannens ära.”¹*

*“Vi alla som med avtäckt ansikte skådar Herrens härlighet som i en spegel, vi förvandlas till en och samma **bild** [eikón], från härlighet till härlighet. Det sker genom Herren, Anden”²*

Även i den grekiska översättningen Septuaginta³ ser vi på samma sätt att ordet *eikón* används när det talas om att människor är skapade till Guds avbilder:

*“Gud sade: ‘Låt oss göra människor till vår **avbild** [eikón], till att vara lika oss ... Och Gud skapade människan till sin **avbild** [eikón], till Guds **avbild** [eikón] skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem.’”⁴*

*“Detta är boken om Adams fortsatta historia. När Gud skapade människor gjorde han dem **lika** [eikón] Gud.”⁵*

*“Den som utgjuter människoblod, hans blod skall utgjas av människor, ty Gud har gjort människan till sin **avbild** [eikón].”⁶*

En del menar på att det istället är det grekiska ordet *protótokos* som bekräftar att Jesus är Gud. Detta ord betyder ”förstfödd” och, menar man, visar att Jesus är född och inte skapad. Som född och inte skapad har han därför alltid existerat. Men som vi skall se måste inte *protótokos* ha någon evighetsbetydelse:

---

¹ 1 Kor. 11:7

² 2 Kor. 3:18

³ Septuaginta (LXX) är den äldsta grekiska översättningen av den hebreiska Bibeln och genomfördes med början på 300-talet f.kr. av, enligt traditionen, 70 lärda judiska män, därav namnet Septuaginta (grek. 70).

⁴ 1 Mos. 1:26-27

⁵ 1 Mos. 5:1

⁶ 1 Mos. 9:6

*”Ni har kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och till änglar i mångtusental, till en högtidsskara, en församling av **förstfödda** [protótokos] som har sina namn skrivna i himlen, till en domare som är allas Gud och till andarna hos de rättfärdiga som nått fullkomningen. Ni har kommit till det nya förbundets medlare, Jesus, och till det renande blodet som talar starkare än Abels blod.”⁷*

Vilka är dessa förstfödda om inte troende människor. Eventuellt står beteckningen för de judar som först tog emot evangeliet på nya testamentets tid. Då dessa, likt Jesus, är *protótokos* (förstfödda) betyder det att de alltid har existerat? Nej, helt klart skapades dessa vid en viss tidpunkt, utvalda av Gud till att vara förstfödda. Vi ser även i samma text att Jesus är det nya förbundets *medlare*, liksom Mose var det mosaiska förbundets medlare. Ja, hur kan man vara medlare mellan Gud och människor, och samtidigt vara den Guden? Låt oss även se på ett tydligt exempel från Septuaginta:

*”Du skall säga till farao: Så säger HERREN: Israel är min **förstfödde** [protótokos] son, och jag har sagt till dig: Släpp min son, så att han kan hålla gudstjänst åt mig. Men du har inte velat släppa honom. Se, därför skall jag döda din **förstfödde** [protótokos] son.”⁸*

Här ser vi att Gud kallade sitt folk för sin förstfödde (*protótokos*) son. Betyder det att Gud aldrig har skapat detta folk utan att de alltid har funnits till? På samma sätt ser vi att faraos son titulerades som den förstfödde. Hade denna son alltid existerat eller var även han skapad? Helt uppenbart är att de båda skapades (föddes) någon gång under historiens lopp. Vi kan även utifrån sammanhanget till Kolosserbrevet 1:15 se att Jesus inte kan vara Gud:

*”Han är den osynlige Gudens avbild, förstfödd [protótokos] före allt skapat. Ty i honom skapades allt i himlen och på jorden, det synliga och det osynliga, tronfurstar och herradömen, makter och väldigheter. Allt är skapat genom honom och till honom. Han är till före allting, och allt består genom honom. Han är huvudet för sin kropp, församlingen. Han är begynnelsen, den **förstfödde** [protótokos] från de döda, för att han i allt skulle vara den främste.”⁹*

Vad betyder det att vara förstfödd från de döda? Det betyder helt enkelt att man är den förste som uppstått från de döda (jmf. 1 Kor. 15:20-23)? Det bör även tilläggas att titeln ”förstfödd” (*protótokos*) inte ens behöver innebära att man *bokstavligen* är förstfödd. Följande exempel är från Psaltaren i Septuaginta: ”Jag skall **göra** honom till den förstfödde [protótokos], till den högste bland kungarna på jorden.”¹⁰ Gud gjorde kung David till att vara den förstfödde, trots att han var den siste i brödraskaran (1 Sam. 16:10-11). Utgår vi sedan från att David är en tydlig förebild till Messias (Jesus), är det mest troliga att Gud på samma sätt *gjorde* Jesus till att vara den förstfödde. Studerar vi sedan kontexten till versen för ämnet ser vi på samma sätt att Jesus inte kan vara Gud. I det första exemplet har vi de inledande orden av Paulus till de troende i Kolosse:

---

⁷ Hebr. 12:22-24

⁸ 2 Mos. 4:22-23

⁹ Kol. 1:15-18

¹⁰ Ps. 89:28

*”Från Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, och från vår broder Timoteus, till de heliga i Kolosse, de troende bröderna i Kristus. Nåd vare med er och frid från **Gud, vår Fader**. Vi tackar alltid **Gud, vår Herre Jesu Kristi Fader**, när vi ber för er.”¹¹*

*”**Gud** beslöt att låta hela fullheten bo i **honom** (Jesus) och genom **honom** försona allt med sig, sedan han skapat frid i kraft av blodet på **hans kors**.”¹²*

*”Allt vad ni gör i ord eller handling, gör det i Herren Jesu namn och tacka Gud, Fadern, **genom** honom.”¹³*

Uppenbart var det *Guds* vilja att Paulus skulle vara *Jesu* apostel. Hur får vi då ihop det att Jesus skulle vara den Guden? Sedan står det ”*Gud, vår Fader*” tillsammans med ”*Gud, vår Herre Jesu Kristi Fader*”. Paulus och lärjungarnas Gud och Fader var samma Gud och Fader som Jesus hade (och fortfarande har) (jmf. Joh. 20:17). Men hur är det möjligt för Jesus att ha samma Gud som oss och samtidigt vara den Guden? I tredje texten står det att vi skall tacka Gud, Fadern *genom* Jesus. Men om våra tacksägelse skall gå *till* Gud *genom* Jesus, hur får vi då ihop det att Jesus samtidigt skulle vara den Guden?

---

¹¹ Kol. 1:1-3

¹² Kol. 1:19-20

¹³ Kol. 3:17